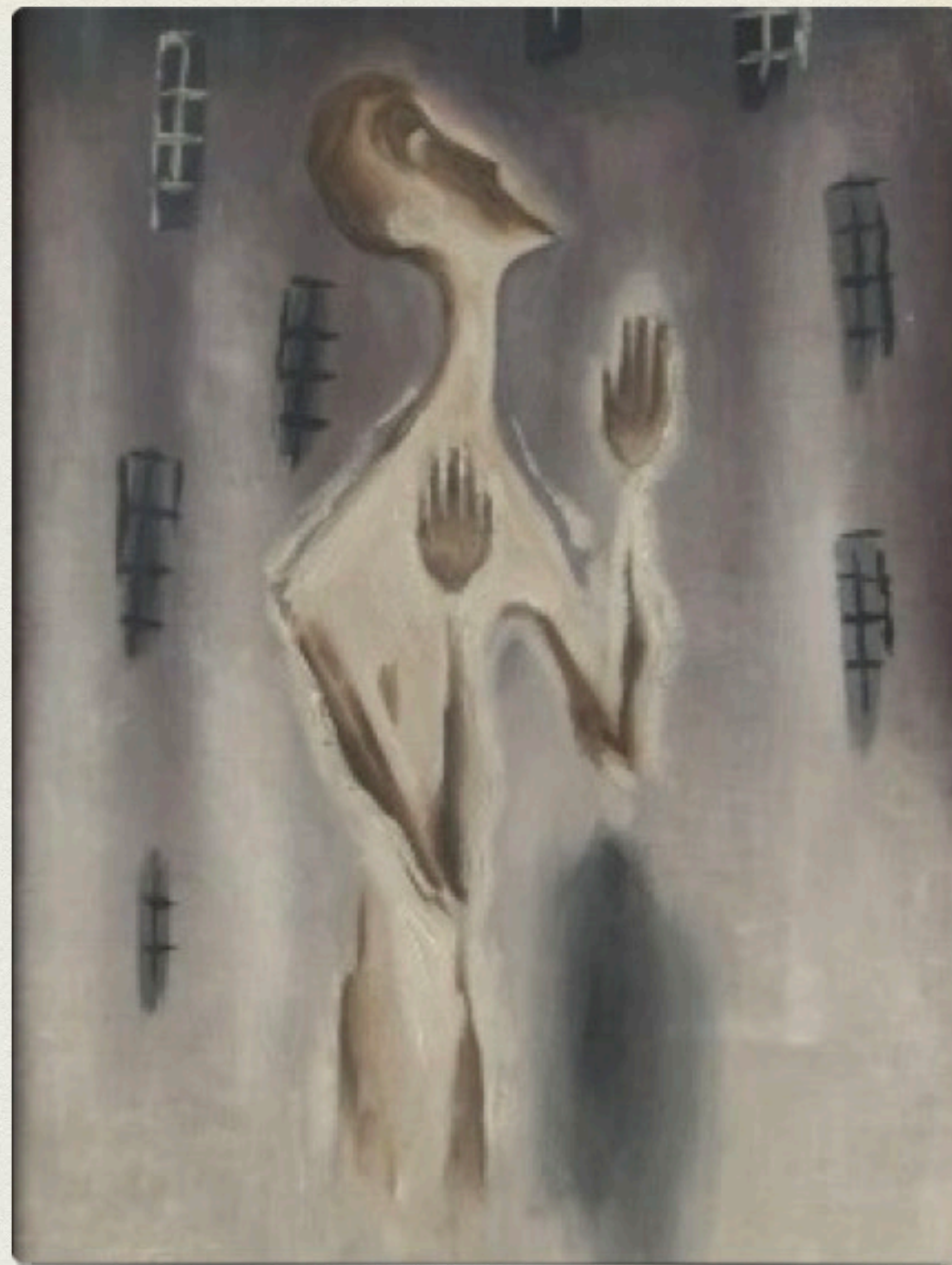

PRÁCE S PŮVODCI DOMÁCÍHO NÁSILÍ

Mgr. Petr Matoušek
terapeut, supervizor, lektor

<http://pmatousek.cz/>
matousek.ptr@gmail.com

DOMÁCÍ NÁSILÍ - MÝTY

- Domácí násilí se týká nižších sociálních vrstev, je důsledkem nízkého vzdělání a nízké sociokulturní úrovně
- Pachatel domácího násilí je bezcitný člověk
- Násilí je projevem lásky
- Domácí násilí je vnitřní záležitostí rodiny
- Muž se stal násilníkem, protože byl v dětství sám obětí týrání
- V případě domácího násilí je vždy možné jednoznačně rozlišit roli viníka a oběti

JE DOMÁCÍ NÁSILÍ MUŽSKÉ?

- Muži se neléčí
- On to má v krvi
- Agresor

NÁSILÍ DRUHY

- **Fyzické:** kopance, smýkání, šťouchání, třesení, pohlavky a facky, škrcení...
- **Psychické:** nadávky, výhrůžky, zraňující kritiky, ponižování, zpochybňování, nespravedlivé obviňování, ponižující chování. mlčení, přehlížení, izolování někoho. Kontrolující chování, například kontrolování mobilního telefonu, e-mailu, kontrola nakládání s penězi, ovlivňování pracovních vztahů
- **Materiální:** prokopnutí dveří, mlácení do stolu nebo do zdi, rozbití obrázku, mlácení do zdi hned vedle dotyčné osoby, trhání oblečení, ničení nábytku a vybavení.
- **Sociální:** volný čas, možnosti seberealizace, možnosti sociálních kontaktů...
- **Sexuální:** pokus o sex bez souhlasu druhé osoby, nevyžádané dotyky
- **Latentní:** může nastat - Násilí je přítomno svým potenciálním výskytem a ovládá druhé osoby tím, že si hlídají, jaká panuje atmosféra, jaký slyší tón hlasu, jakým způsobem někdo otevře dveře, chodí

JAK SE PTÁT NA DOMÁCÍ NÁSILÍ?

- V adiktologii existuje pojem „Krátká intervence“, což je soubor několika otázek na to, jak a zda klient/pacient konzumuje návykové látky.
- Jak se dozvídáte o domácím násilí:
 - aktivně - ptám se na toto téma
 - pasivně - začnou o něm mluvit ženy
 - pasivně - začnou o něm mluvit muži

MARY D. MOLTON, LUCY A. SIKES

Matka, Hetéra, Amazonka, Médium

Čtyři ženské archetypy

Teri Wolfová s odstupem času – studie o protikladech

portál

EDICE SPEKTRUM

ROBERT MOORE, DOUGLAS GILLETTE

Král, válečník, kouzelník, milovník

Čtyři mužské archetypy

portál

EDICE SPEKTRUM

NEVÍME, kdo je **ideální muž**

TUŠÍME, kdo je **zralý muž**

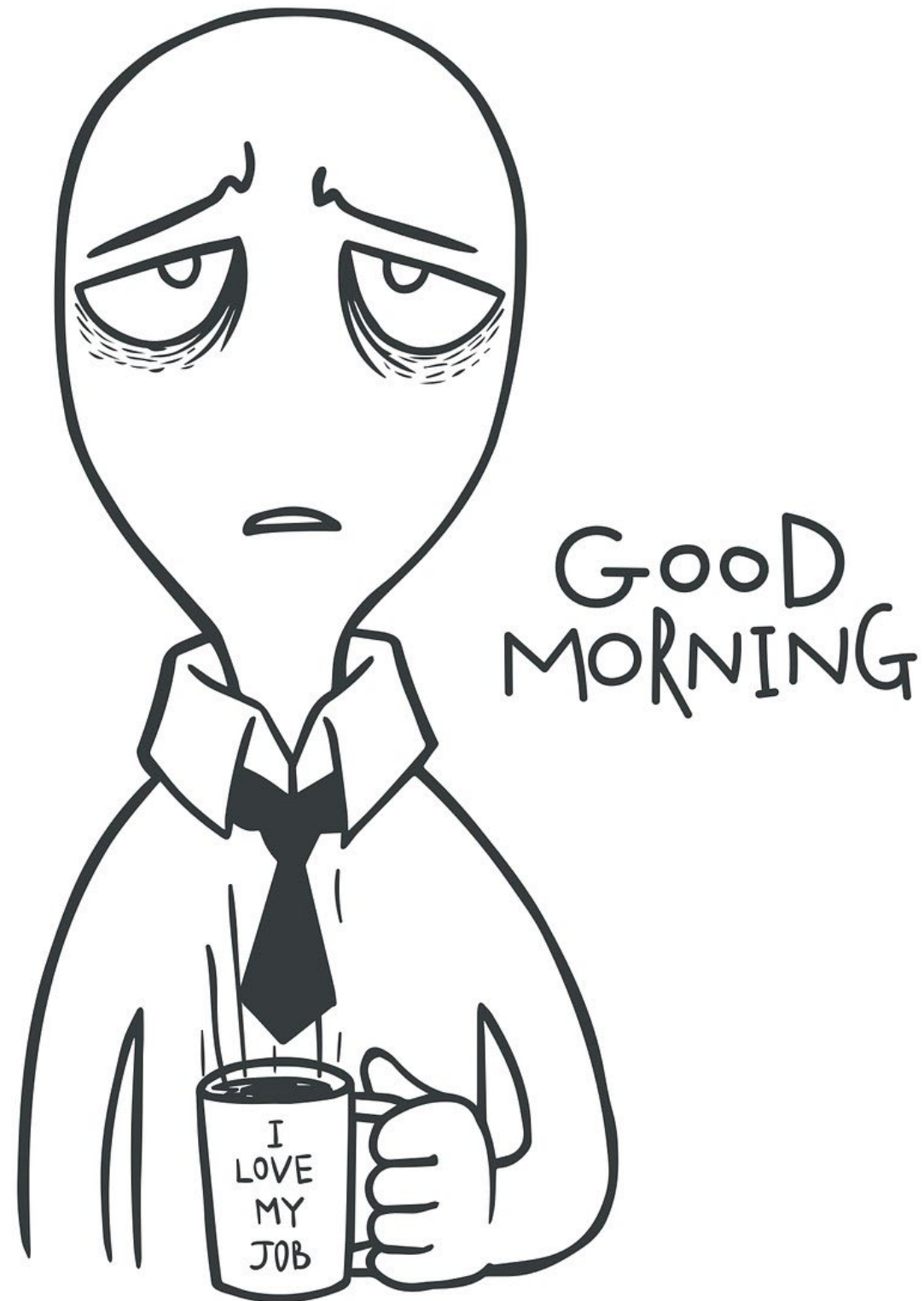
STRES

- Organismus je vystaven mimořádným podmínkám - **stresory**
- Organismus následně aktivuje **obránné mechanismy** - reakce fyzické a psychické

OBEČNÝ ADAPTAČNÍ SYNDROM – GENERAL ADAPTATION SYNDROME (GAS)

- **Poplachová reakce** - energie, zvýšená činnost, snaha zvládnout stresovou situaci
- **Stav rezistence** - jedinec se adaptuje na zvýšenou hladinu stresu
- **Stav vyčerpání** - adaptační energie je vyčerpána a celý systém se zhroutí - NEMOC...

ADAPTACE NA STRES

REAKCE NA STRES

Americký fyziolog W. Cannon identifikoval stresové reakce známé jako „fight-or-flight response“.

- **BOJ**

- **ÚTĚK**

REAKCE NA STRES

- Která z reakcí je Vám bližší?
- Která z reakcí je bližší Vaším klientům?
- Liší se reakce mužů a žen?
- Jai snižujete stres u Vašich klientů/klientek?

**Nohy!
Co nohy?
Dřevěný!
Kde?
Moje.**

AGRESE, VZTEK, NÁSILÍ

- **Agrese** - nejasné vymezení - je Agrese OK? Sport, zaměstnání...
- **Vztek** je emoce. Vztek člověk má, patří k nám.
- **Násilí** je chování. To znamená, je vyjádření vzteku, agrese, hněvu, strachu...
- Co můžeme ovlivnit?

ZÁKLADNÍ EMOCE

- VZTEK
- RADOST
- PŘEKVAPENÍ
- ZNECHUCENÍ
- SMUTEK
- STRACH

Anger

Happiness

Surprise

Disgust

Sadness

Fear

EMOCE

- Emoce jsou energie
- Emoce máme. (tečka)
- Špatné a dobré emoce - kdo to určuje
- Emoce souvisí s tělem
- Co můžeme udělat s emocemi?

EMOCE A NÁSILÍ

- **Strach** - blokuje, ochromuje člověka
- **Strach** člověka **v ohrožení** přechází v boj
- **Vzteky** - aktivuje člověka k útoku (proti stresoru)

VZTEK

- Vzpomeňte si, kdy jste měli vztek
- Co jste udělali, jak jste se chovali?
- Dokážete říct, proč, kdo/co jej způsobil/o?
- Dokážete si vzpomenout, co bylo za vztekem - jaká další emoce, myšlenka vztek doprovázela?
- Lze vztek dobře vyjádřit?

EMOCE VZTEKU

- Můžeme potlačit nebo projevit
- Za vztekem je vždy nějaké ohrožení naší role, hodnot, cílů...
- Od vzteku k násilí je proces, který lze ovlivnit/zastavit.

Proti lidem
Proti věcem
Proti sobě

Mlčení, mrzutost
Zavírání očí před problémem

Projevení

Potlačení

VZTEK

Osobní historie

ŽÁRLIVOST STRACH PŘEHLÍŽENÝ MALÝ
ZRANITELNOST NEJISTOTA HLOUPĚ
ODMÍTNUTÝ BEZMOC

Spouštěče

POSTOJE

Nedostatečné
znalosti

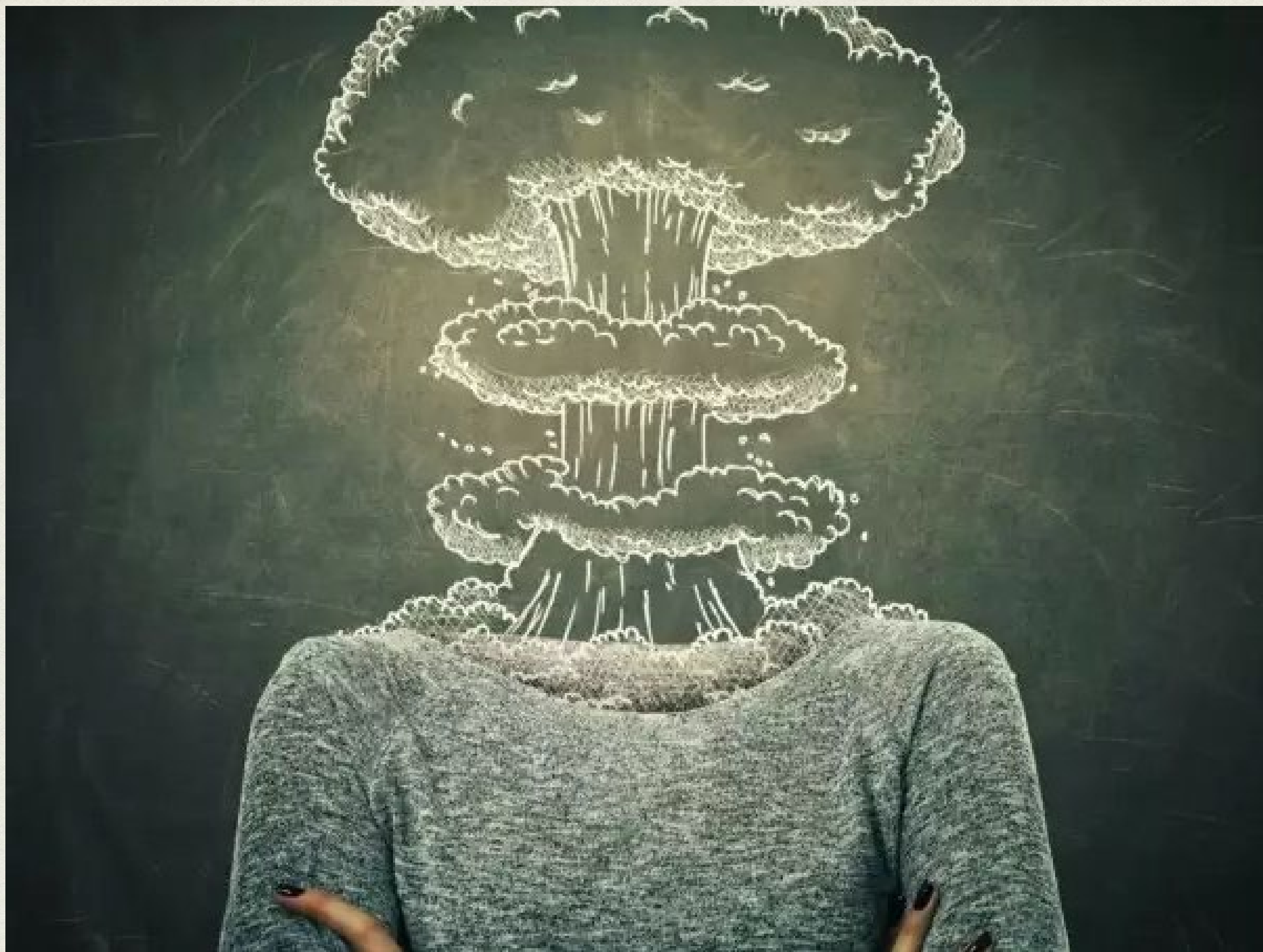
EMOCE X CHOVÁNÍ

- **Emoce** máme. Je to energie, která přichází.
- **Chování** děláme. Je to naše činnost, za kterou jsme odpovědní.
- Obvykle se snažíme **změnit emoce** - nemít vztek, smutek, zbavit se negativních emocí.
- Můžeme **změnit** jen své **chování**.

MAPA VZTEKU

	UDÁLOSTI	VÝHYBKY PRO HNĚV
Klidný start	noc předtím jsem šel spát hodinu po půlnoci.	Jít spát dříve, abych se vyspal.
Předchozí událost	Zaspal jsem do školy.	nastavit si budík.
	Pohádal jsem se s mámou, zapomněl jsem věci na tělocvik.	Připravit si věci večer.
	Šel jsem za školu, protože jsem neměl domácí úkol.	Nebát se jít do školy, jít do školy.
	S kámoši jsme si dali nějaké pivo	Nepít alkohol. Změnit kámoše.
	Máma mi vyčítala, že chodím za školu a popíjím pivo.	Omluvit se.
Kritický incident	Strašně jsem se pohádal s rodiči, práskl jsem dveřmi a vysypalo se sklo.	odejít dříve z hádky.
Následné události	Otec mi zmlátil.	
	Rodiče mi dali domácí vězení.	
	Ve škole mám dvojku z	

VZTEK

MUŽI SPECIFIKA I

- Udrží vysokou hladinu stresu v práci
- Fungují směrem „navenek”
- Umí reprezentovat rodinu
- Jsou živiteli rodiny - vyšší mzda
- Pouští stres doma

SPECIFIKA MUŽI II

- Boj je více aktivizován v soukromé sféře - souvisí s osobními hranicemi. „já proti tobě”
- útek/strach je více aktivizován v pracovní sféře - já versus organizace - souvisí s finančním zabezpečením rodiny (hypotéka, rodinný standard, současný nejistý svět...)
- Jsou to pouze specifika mužů?

SPECIFIKA MUŽI III

- Muž emoce nemá mít - nebud' baba, nebreč...
- V práci jsou emoce nechtěné
- V rodině jsou emoce chtěné
- Muži nerozumí svému tělu

SPECIFIKA KLUCI

- socializace probíhá bez mužských vzorů
- specializace kroužků
- sport versus život hra versus realita
- oddělené aktivity
- rychlá nálepka agresora

MUŽSKÝ SVĚT

- přátelství mužů nelze bez emocí, blízkosti, intimnosti
- přátelství není spolčení
- kontakt, komunikace, závazek a spolupráce

DOMÁCÍ NÁSILÍ V SYSTÉMU RODINY

- Jedna rodina, mnoho realit - životní příběh (personal story) rodinná historie (family history)
- Každý má svůj pohled/perspektivu

PERSPEKTIVA MUŽE

- Popírání, bagatelizace násilí
- Výraz bezmoci (neumím jinou strategii, aby mi dítě poslechlo...)
- Odpovědná je manželka/dítě, ne já
- Fragmentace násilí - nikdy se to nebude opakovat, byla to jen jedna/pár epizod, to sem nepatří, to nemá souvislost

NÁSILÍ - ZBAVOVÁNÍ SE ODPOVĚDNOSTI

- Zasloužila si to, vyprovokovala mě k tomu.
- Byl jsem opilý.
- Byl jsem unavený z práce.
- Stalo se to jen párkrát, facku jí dám jen někdy.
- Ne, nijak jsem jí neublížil, nemlátil jsem ji.
- To bylo jen takové běžné seřvání.
- Trochu jsme se strkali.
- Kdybyste měl takovou doma, taky byste...

PERSPEKTIVA ŽENY

- Zůstat nebo odejít - základní otázka
- Láska i strach - on není tak strašný, kdybych na něj nebyla taková...milovala jsem ho, máme děti
- Vina i stud - nedokázala jsem ochránit děti, nedokázala jsem udržet vztah
- Sebevědomí - nízké sebevědomí, nejistota - kam bych šla, osamělost, matka - musíš to vydržet, já to taky vydržela
- Strach z partnera - co udělá
- Ekonomická závislost
- Ohled na děti
- Je to vůbec násilí, co on dělá?

PERSPEKTIVA DÍTĚTE

- Nevyslovené trápení - mohu to říct?
- Pocit bezmoci
- Strach a nejistota - je to kvůli mně? Jak se mám chovat?
- Emoce - permanentní strach a vztek
- Rodinné tajemství a mlčení
- Komu mám věřit - otci/matce?

PRÁCE S RODINOU

- Pokud každý potřebuje něco jiného, nejde pracovat s celkem
- Ne rodinná terapie
- První premisa - STOP NÁSILÍ
- Muž program stop násilí
- žena terapie
- děti terapie

PRÁCE S RODINOU

- Nejasný původce/pachatel - kdo může za domácí násilí
- Fyzické násilí je viditelné, snadněji dokazatelné
- Cílem terapie - nevytvářet oběť a pachatele, ale odpovědné osoby za své chování
- Cílem terapie - nebrat emoce vzteku, prožívání, ale usměrnit jejich vyjadřování
- Norský systém - jak to dělají

ODPOVĚDNOST

schopnost uspokojovat vlastní potřeby takovým způsobem, který nepřipraví ostatní o jejich schopnost naplnit své vlastní potřeby.

Pokud se člověk chová odpovědně, posiluje tím pocit vlastní hodnoty.

Glasser - Terapie realitou

ANGER MANAGEMENT I

Technika Time out

Co musím **udělat**/ Co si musím **říct**, abych **se zastavil**?

Co **můžu udělat**, abych se uklidnil?

Co **mám udělat**, až se vrátím zpátky?

- Možnosti využití
- Partnerství
- Zneužití

ANGER MANAGEMENT II

Stupnice vzteku

Pojmenování

Chování

Prožívání /

Tělesné signály

6.

.....

.....

5.

.....

.....

4.

.....

.....

3.

.....

.....

2.

.....

.....

1.

.....

.....

PASTI V PRÁCI S MUŽI

- nepracujeme se systémem - smlouva s partnerkami/manželkami
- potřebujeme zapojit partnerky - pochopení time out
- potřebujeme ošetřit děti - vidí, ví, zažívají
- ne rodinná terapie - nejdříve zastavit násilí

DOTAZY VÍTÁNY

Mnoho lidí si myslí, že úspěch v
jedné oblasti může vynahradit
neúspěch v ostatních oblastech.
Ale opravdový úspěch vyžaduje
rovnováhu.

Stephen Covey

matousek.ptr@gmail.com

776 209 093